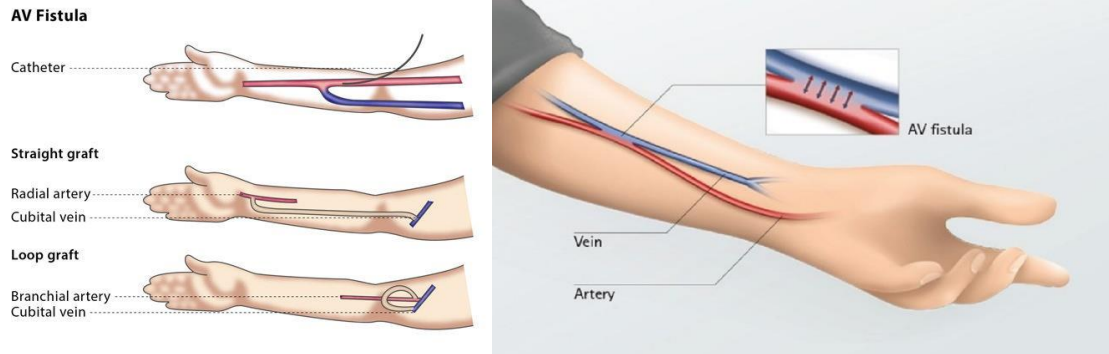

مراقبت از فیستول

فیستول شریانی – وریدی چیست؟

برای ایجاد فیستول، یک سرخرگ و یک سیاهرگ مجاور را از پهلوی آنها به هم پیوند می‌زنند. در نتیجه جدار سیاهرگ اتساع پیدا کرده و پر خون می‌شود. به این ترتیب برای دیالیز مناسب می‌گردد.

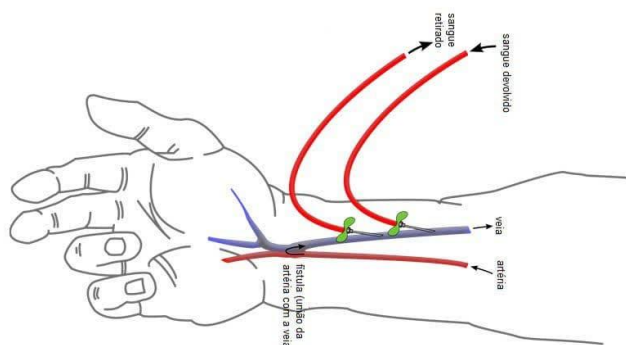
علت کار گذاشتن فیستول در برخی بیماران همودیالیزی

این عمل به منظور دسترسی به جریان خون بیشتر است؛ زیرا در هر دقیقه همودیالیز 250 تا 400 سی‌سی خون از بدن بیمار خارج شده و پس از تصفیه بازگردانده می‌شود. سیاهرگ‌ها در حالت عادی، قادر به ایجاد چنین جریان خونی نیستند. پس با اتصال یک سرخرگ به سیاهرگ، خون شریانی که فشار بیشتری دارد وارد سیاهرگ شده و مقدار خون مورد نیاز از آن دریافت می‌شود.

چگونگی فیستول گذاری

در افراد راست دست از دست چپ و در افراد چپ دست از دست راست برای فیستول گذاری استفاده می‌شود. پس از بی‌حسی موضعی دست مورد نظر، برشی به طول تقریبی 2 تا 3 سانتی‌متر در ناحیه مچ دست و یا آرنج داده می‌شود و سرخرگ و سیاهرگ مزبور به یکدیگر متصل می‌شوند. در پایان محل برش را بخیه زده و پانسمان می‌کنند.

بخیه‌ها پس از 15 روز کشیده می‌شود و حداقل 6 تا 8 هفته پس از کار گذاشتن فیستول، با تأیید پزشک و پرستار دیالیز، در صورت مناسب بودن جریان خون فیستول، می‌توان از آن برای همودیالیز استفاده کرد. در افراد دیابتی این مدت طولانی‌تر می‌شود.

مراقبت‌های لازم پس از فیستول گذاری

- ✓ محل فیستول تازه را از نظر خونریزی، ترشح، قرمزی، تورم، تغییر رنگ و وجود درد بررسی کنید.
- ✓ در صورت بروز تب و لرز به پزشک خود اطلاع دهید.
- ✓ به عواملی که باعث از بین رفتن فیستول میشوند دقت کنید: کاهش فشارخون، تنگی فیستول و عفونت.
- ✓ روی دست فیستول دار نخوابید.
- ✓ دست فیستول دار شب‌ها بالاتر از سطح بدن قرار گیرد.
- ✓ از بستن دست بند، مچ‌بند، ساعت و پوشیدن لباس‌هایی با آستین تنگ و بلند خودداری کنید.
- ✓ از حمل وسایل سنگین و وارد شدن ضربه به دستی که جراحی روی آن انجام شده، جلوگیری شود.
- ✓ از استفاده از عصا با دست فیستول دار پرهیزید.
- ✓ از به کار بردن تیغ برای زدودن موی دست و کندن پوست‌های زخم خودداری کنید.
- ✓ از دست فیستول دار برای اندازه‌گیری فشارخون، خون‌گیری و تزریقات استفاده نکنید.

مراقبت‌های لازم جهت افزایش طول عمر فیستول

- ✓ قبل از انجام جلسه دیالیز، شستن محل فیستول با آب و صابون توصیه می‌شود.
- ✓ گرم کردن دست دارای فیستول با یک حوله گرم به منظور پیشگیری از سفتی محل فیستول، در روز بعد از دیالیز مفید می‌باشد.
- ✓ از بلند کردن اجسام سنگین توسط دست دارای فیستول، خودداری شود.
- ✓ در صورت بروز اسهال و استفراغ حتماً به مراکز درمانی مراجعه کنید؛ چون کاهش فشارخون و کم‌آبی ناشی از اسهال و استفراغ موجب از کار افتادن فیستول می‌شود.
- ✓ در هنگام کار کردن با اجسام تیز که احتمال صدمه زدن به فیستول زیاد می‌باشد با یک باند نرم محل فیستول را بپوشانید.
- ✓ گاهی به دلیل تنگی عروق قسمت بالای محل فیستول ورم دست رخ می‌دهد که در این شرایط باید به جراح عروق مراجعه شود.
- ✓ لمس نبض و گردش خون محل جراحی، توصیه می‌شود.

ورزش های مناسب جهت برجسته شدن عروق فیستول

✓ دست را پایین تر از قفسه سینه قرار دهید.

✓ خمیر یا توپی قابل ارتجاع را در دست گرفته و با فشار انگشتان، آن را باز و بسته نمایید. این کار را به

مدت 10 دقیقه و 6 بار در روز تکرار نمایید.

✓ یک گیره ره به مدت 5 دقیقه و 6 بار در روز به سرعت باز و بسته نماید.

✓ دست را کامل باز نمایید و انگشت وسط و شصت را به طور مرتب به هم نزدیک کنید. این کار را نیز به

مدت 5 دقیقه و 6 بار در روز ادامه دهید.

